

Alle zoogmoeders kalven buiten af bij limousinfokker Xavier Tournier

Hoornloze buitenwacht

Xavier Tournier kijkt niet op een eurocent om te investeren in topgenetica. De fokker laat al zijn dieren buiten afkalven om de infectiedruk laag te houden. Hij introduceerde als een van de eersten ook het hoornloosheidsgen in het Franse limousin.

tekst **Guy Nantier**

Bij de recente viering van 30 jaar centrale limousinopfok in het Franse Lanaud in maart laatstleden, liep één bedrijf in de kijker, het fokbedrijf van Xavier Tournier (40) uit Saint Maurice des Lions. Het bedrijf Tournier koopt al decennialang topgenetica aan op het

opfokstation en grossiert in de hoogst betaalde veilingprijzen in zowel de klasse 'Espoir' als de klasse 'Réproducteur jeune'. In de klasse Espoir kocht Tournier de stier Freud (v. Asterix) aan voor 16.200 euro. In de klasse Réproducteur jeune betaalde hij de topprijs van 33.000

Alle kalveren worden het jaar rond geboren op de weide

Xavier Tournier

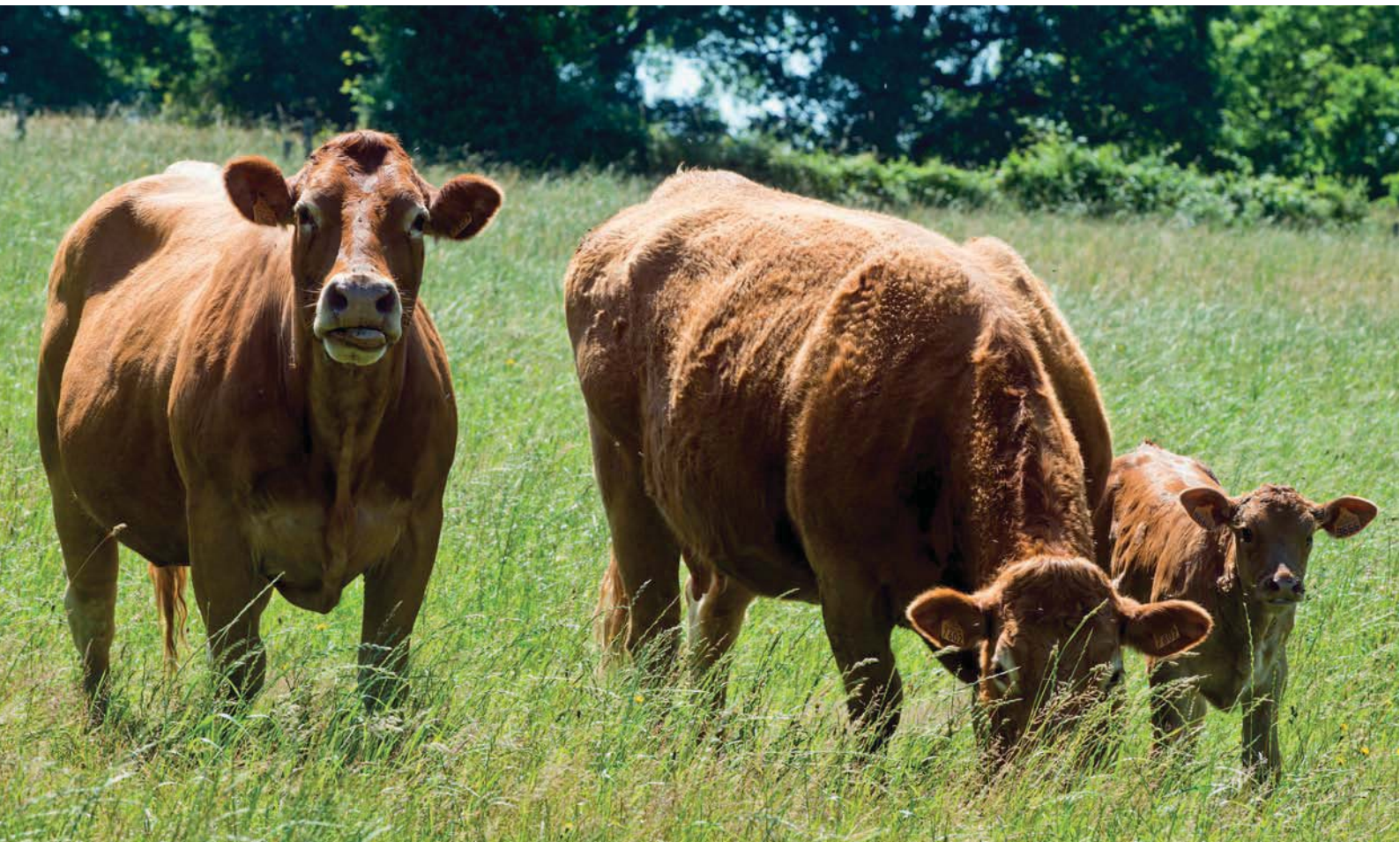
De Franse limousinfokker Xavier Tournier behoort tot de pioniers die het hoornloosheidsgen in de Franse limousins heeft ingebracht.

Frankrijk

Beroep:	fokker-mester
Ras:	limousin
Aantal kalvingen:	200
Koekwalificaties:	32 x RR en 29 x RRE

euro voor de stier Paradis (v. Mic Mac). 'Maar ik heb deze stieren nooit alleen gekocht', geeft Xavier Tournier aan. 'Om een topstier binnen te halen moet je een topprijs betalen. Dat kan financieel al-

Haimine veroverde een derde plek op de SIA te Parijs

leen als je met andere collega's de aankoop doet.'

Ook tijdens de elitekeuring op het landbouwsalon SIA 2015 in Parijs liep het bedrijf in de kijker. Met de driejarige Haimine (v. Echec) behaalde het bedrijf een mooie derde plek. De vaars woog 950 kg en weegt nu geschat om en nabij de 1000 kg. 'In september zal ze afkalven van de ki-stier Armoire. Zij is het type zoals ik ze graag heb: zwaar, volumineus en toch elegant.'

Onfortuinlijke omstandigheden

De eerder genoemde topaankopen laten hun sporen na op het bedrijf. Onder de 200 zoogmoeders die het bedrijf telt, lopen niet minder dan 32 koeien met de stamboekstatus RR of kwalificatie 'preferent' en 29 koeien met de status RRE of 'sterkoe'.

Het fokbedrijf van Xavier Tournier ligt in het Franse departement Charente op de grens met het departement Haute Vienne. De ondergrond in de regio is granietsteen met een toplaag van klei-leem. 'Vanwege de zuurtegraad van de grond (pH 4,5) vind je hier alleen veebedrijven', geeft Tournier aan. 'Graangewassen of bijvoorbeeld luzerne telen voor het vee is hier onmogelijk. Kuilgras winnen lukt enkel maar in de lente. Bij voldoende grasgroei oogsten we drie sneden, maar meestal blijft het beperkt tot twee.' Door deze onfortuinlijke bedrijfsomstandigheden moet de veehouder naast het krachtvoer ook alle stro aankopen.

Op het bedrijf dat ibn-negatief, bvd-vrij en para-tbc vrij is, kalven alle dieren het jaar rond buiten af. Er zijn nauwelijks stallingen op de locatie opgetrokken, omdat stallen kostbaar zijn en zorgen

voor infectiedruk. 'Op stal komen enkel de afmestkoeien en de zoogmoeders met hun kalveren in de winterperiode', vertelt Tournier. 'Let wel, ook deze laatste hebben eerst buiten afgekalfd. Maar omdat de grond in de winter onvoldoende draagt, halen we ze na afkalven binnen. Ook om te spenen komen de moeders en hun kalveren twee weken op stal.'

'Broutards allourdis'

Het fokbedrijf met vee van het type 'mixte-élevage-lourd' of zwaar fokkerij-type werd in 1985 opgestart. De bedrijfsoriëntatie is 'naissance-engraisseur', ofwel fokker-mester. De vrouwelijke dieren worden aangehouden als vervangingsvee. Reforme koeien worden ter plaatse afgemest. De stiertjes die niet in aanmerking komen voor verkoop als dekstier, worden als grazer (broutard) via de afzetcoöperatie geëxporteerd naar Italië of Griekenland. 'In tegenstelling tot het klassieke schema waarbij de broutards worden afgeleverd op een gewicht van 350 kg op gemiddeld zeven maanden, leveren wij de dieren of "broutards allourdis" op een gewicht van 400 tot 450 kg op acht tot negen maanden ouderdom.'

De hoofdvoeding van het vee bestaat uit gras of graskuil en hooi in de winter. Enkel de kalveren vanaf vier maanden ouderdom, de grazers en het afmestvee krijgen krachtvoer tot hun beschikking. 'Alle diercategorieën krijgen hetzelfde krachtvoer en naar believen,' vertelt de fokker. 'Dat scheelt mij een hoop werk. De dieren reguleren zichzelf. De eerste dagen eten ze veel krachtvoer, daarna vinden ze hun eigen eetritme. Een najaarskalf kost mij wel meer dan een

voorjaarskalf dat minder krachtvoer eet en meer melk en gras opneemt.'

Op het fokbedrijf wordt veel met natuurlijk dekkende stieren gewerkt. 'Met ki vissen we allemaal in dezelfde vijver. Dat geeft later problemen met de afstamming om dekstieren te kunnen verkopen.' Momenteel zijn naast de eerder geciteerde Freud ook de stier Gaillard RRvs (v. Condor RRE) en Gregoire (v. Duck) fokactief. Van Gaillard zullen dit jaar niet minder dan zestig kalveren op het bedrijf worden geboren. De stier Gregoire kocht de fokker eveneens aan op het centraal opfokstation van Lanaud. Tournier: 'Zijn genomfokwaarde voor geboortegemak stond in de veilingcatalogus te boek als 1. Heel slecht dus, maar hier fokt hij probleemloos op de pinken. Ik screen bij aankoop altijd vooraf eerst het bedrijf van oorsprong. Een genomfokwaarde zegt niet alles.'

Zes generaties hoornloos

Het bedrijf Tournier is een van de pioniers in het ras dat zo'n twintig jaar geleden startte met de inbreng van het hoornloosheidsgen. 'Landbouwhuisdieren moeten ten dienste staan van de veehouder,' luidt zijn devies. 'Onthoornen kost tijd en geld.'

Voor de inbreng van het hoornloosheidsgen in zijn veestapel gebruikte Xavier hoornloze homozygote, limousin-ki-stieren uit Canada. Op de hoornloos heterozygote vrouwelijke nakomelingen gebruikte de fokker weer een Franse gehoornde stier. Indien de tweede generatie vaars hoornloos was, paarde hij haar opnieuw met een gehoornde Franse stier. De bedoeling is om aldus in zes generaties hoornloos heterozygote limousins te fokken die 30/32 Frans bloed bezitten.

Xavier Tournier: 'Tien procent van mijn koeien zijn op die manier vandaag de dag heterozygoot hoornloos. Het is evenwel nu nog te vroeg om door te fokken naar hoornloos homozygote dieren. Er zit nog te weinig spreiding in de bloedlijnen. Bovendien bezitten de huidige heterozygoten nog niet alle kwaliteiten van een Franse limousin, al benaderen ze met 500 kg karkasgewicht al dicht de gewichtsstandaard. Nu nog de groei en de moedereigenschappen erin fokken. Pas dan kunnen we gaan denken aan het paren van twee goede heterozygoten om homozygoten te fokken die honderd procent hoornloos fokken.'

En dat ogenblik lijkt heel dichtbij te zijn. Op het fokbedrijf lopen momenteel twee hoornloos, heterozygote dekstieren met 30/32 Frans bloed. |